

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1682. usque ad annum 1690

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 90119231

§. 75. Plurimæ urbes a Gallis direptæ ac incendiis devastatæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67608)

Sæc. XVII
A.C. 1689. derit Leopoldo Imperatori, qui raro
moderationis, pietatisque exemplo
præfidiarios Turcas, incolasque secun-
do Danubio ad suos deduci iussit, ve-
tuitque, ne ulli injuria vel molestia in-
ferretur. Crebras hæc clades novus
Sultanus jam diu prospexisse videtur,
quocirca die undecima Februarii Le-
gatos suos Viennam decrevit, qui non
modo Sultani exaltationem ad so-
lium Bisantinum referrent, sed etiam
pacem æquis conditionibus exorarent:
postquam vero Imperium a Gallicis ar-
mis infestari & Venetos a Napolis ob-
sidione inglorie fuisse depulsos com-
pererant, paulatim a propositis condi-
tionibus resilierunt, quapropter vix
non omnis futuræ pacis spes evanuit.

§. LXXV.

*Plurimæ urbes a Gallis direptæ, ac
incendiis devastatæ.*

Gottfrid.
cont. Hist.
Chron. l. II.
pag. 385.
397.

Quamprimum Galliarum Rex Imperii
exercitum Ductoribus Lotharingo,
& Eugenio Sabaudix Ducibus ad in-
feriorem Rhenum movere, necnon Ba-
varix & Brandeburgi Electores cum
suis copiis versus Clivix Ducatum &
superiorem Rhenum properare comper-
erat, extincto æquitatis, moderatio-
nisque Christianæ lumine feralem fa-
cem

cem accendere statuit: Prius tamen Sæc. XVII.
 inter foederatos Principes dissidia semi- A. C. 1689.
 nare intentus, Augustanum foedus
 nonnisi ad eliminandam fidem Catho-
 licam spectare, divulgabat, cum vero
 huic criminationi speratum successum
 haud respondere cerneret, atque in-
 cassum quosdam Principes ad suas par-
 tes pellicere niteretur, bello Hispanis
 denunciato armorum societatem cum
 Sultano innovavit, multosque Archi-
 tectos militares, Tribunosque ad Tur-
 carum exercitum submisit, pacemque
 cum Algerianis sancivit. Postea Re-
 gis jussu Catinatus & Bouflerus Fran-
 ciæ Marescalli in Palatinatum, Fran-
 coniam, Sueviam, necnon Wirten-
 bergensem & Badensem Ducatus ir-
 runt, omnesque ferme urbes, quas
 Rex anno priori occupaverat, incen-
 diis & rapinis inhumana crudelitate
 devastant, etsi incolæ paulo ante
 multo auro direptionem, incendium-
 que redemissent, Die etiam decima
 octava Januarii Comes de Melac Hei-
 delbergensis Gubernator suas copias in
 plura agmina divisit, ac Rorbachium,
 Laimanum, Nuslochium, Kircheimium,
 Bingam, Wislochium, Bruchusium,
 Epenheimium, Neckerhusium plures-
 que alias urbes continenti incendio
 delevit, & Ladenburgum, & Schries-
 hei-

Sæc. XVII. heimium immani deprædatione vastata
 A. C. 1689. vit: Idem ac longe sævum magis factum die trigesima prima ejusdem Mensis subiere Neuenheimium, & Hendschuchsheimium urbes, ubi non modo avaritia, sed & crudelitas in direptas urbes grassata est; nam utriusque sexus incolæ vestibis suis nudati, Virgines stupratæ, Matronæ & prægnantes omnibus contumeliis affectæ, & nec pueris ac puellis omnino inermibus servata est vita aut honor, sed quidquid petulantiaë aut crudelitatis feroci militi inspirare poterat indomita rabies ac sollicitia, impune tentatum, & Oppenheimium & Offenburgum dirutis mœnibus abductisque bellicis munitionibus flammis traditum: Attamen magis inhumano furore Heidelbergæ, Electoris Palatini Metropolis fuit devastata; incassum Virgines Deo sacratæ mortuis similiores quam vivis, genibus flexis, manibus ad cælum levatis inter lacrimas & singultus aut a libidinoso milite tutamen, aut alibi asylum quærendi copiam implorant; evertitur funditus Principis regia, pons & arx, incenduntur Monasteria, abstrahitur Archivium, Bibliotheca, totumque expilatur armamentarium, & quamvis Franciæ Delphinus urbis immunitatem solemnî juramento spondisset,

tota

tota tamen militum direptioni, flam- Sæc. XVII.
 misque die secunda Martii tradita est. A. C. 1689.
 Haud mitius agebant Galli Spiræ,
 Manheimii, & præcipue WORMATIÆ,
 ubi non modo civitatem devastarunt,
 incolas exactioibus exhaustos, om-
 nibusque bonis spoliatos inde expule-
 runt, sed insuper incensa urbe Epi-
 scopum atque imperii Principem octo-
 genario majorem, eoquod gregem
 suum deserere, & residuos Ecclesiæ
 suæ proventus Tribunis tradere nollet,
 inter duriorum tormentorum minas &
 ludibria captum ad Dirmensteinianam
 arcem abstraxere, nec etiam veneran-
 dis Imperatorum cineribus parcentes,
 apertis sepulcris, quicquid edax rerum
 tempus nondum absumperat, diripue-
 runt; nec eos quoque absterruit Reli-
 gionis sanctitas, quo minus in destru-
 ctis Sacellis obvias Christi Crucifixi
 aliorumque Sanctorum imagines ad
 alendos ignes adhiberent, totque inter
 Christianos nunquam auditæ crudeli-
 tatis vestigia ibidem, ac in toto Palati-
 natu & Spirensi Episcopatu relinque-
 rent, ut nec animus adeo constans,
 lingua adeo fæcunda, nec calamus
 tam promptus reperiri queat, quo tam
 horrenda desolatio describi posset: Has
 tamen sævitias Scriptores Galli ex-
 cusabant Barbarorum exemplis, hostis-
 que

Sæc. XVII. que debilitandi necessitate, si vero hæc
 A. C. 1689. mala omne bellum fatali necessitate
 semper sequerentur, eaque duntaxat
 hac ratione excusari valerent, raro ad-
 modum Christiano Principi contra Chri-
 stianos victoriæ gloriam, quam non-
 nisi per ejusmodi inhumanas feritates
 invenire posset, quærerere liceret.

§. LXXVI.

*Moguntia & Bonna Gallis a Lo-
 tharingio Duce ereptæ.*

*Hode Hist.
 Lud. XIV.
 lib. 46.
 Piet. An-
 nal. contin.*

Sub idem ferme tempus Franciæ Rex
 Hispanis bellum denuntiabat, hu-
 jus hostilitatis causas edito diplomate
 declarans, quas tamen fœderati Belgii
 Gubernator non modo omni etiam ob-
 tentu, ac ratione destitutas, sed &
 Regiæ Majestatis pietati injurias esse,
 opposito scripto ostendit: quapropter
 etiam Guilielmus III. Auriacus Prin-
 cept Gallorum violentiis irritatus, Lu-
 dovico Franciæ Regi bellum indixit:
 Inde animosior factus Lotharingiæ Dux
 cum sexaginta millium exercitu haud
 procul Mosellano fluvio castra metatur,
 Moguntinam urbem oppugnaturus.
 Dies erat vigesima secunda Julii, qua
 ad Rheni littus superum Bavarus &
 Saxo arcem simul & D. Albani & Ca-
 tharinæ propugnacula aggredi cæpe-
 rant,